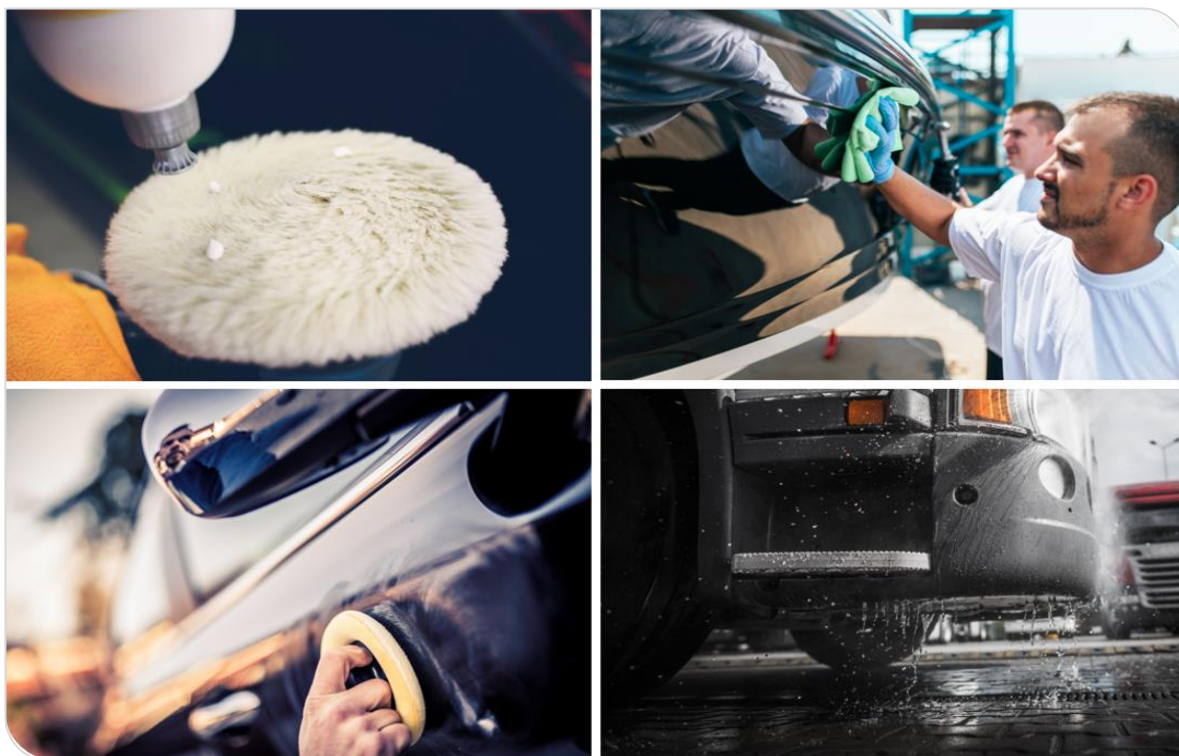

Svanenmärkning av

Bil-, båt- och tågårsprodukter

Remiss av förslag till version 6.0 • 16 december 2019 – 28 februari 2020

Innehåll

Vad är Svanenmärkta bil-, båt- och tågwardsprodukter?	4
Varför välja Svanenmärkning?	4
Vad kan Svanenmärkas?	5
Hur ansöker man?	5
1 Generella krav	7
2 Krav på ingående ämnen	10
3 Ekotoxicitet och bionedbrytbarhet	16
4 Tilläggskrav på spolarvätska	17
5 Förpackningar och användarinformation	19
6 Effektivitet	22
7 Kvalitets- och myndighetskrav	23
Regler för Svanenmärkning av produkter	24
Efterkontroll	24
Kriteriernas versionshistorik	24
Nya kriterier	24
Bilaga 1 Beskrivning av produkten	
Bilaga 2 Intyg från producenten av produkten	
Bilaga 3 Intyg från producenten av råvaran/ingrediensen	
Bilaga 4 Testmetoder och analyslaboratorier	
Bilaga 5 VOC-ämnens POCP-värden	
Bilaga 6 Användartest spolarvätskor	
Bilaga 7 Formulär till användartest spolarvätskor	
Bilaga 8 Intyg från producent av primärförpackning och förslutningar	
Bilaga 9 Funktionstest	
Bilaga 10 Användartest	
Bilaga 11 Formulär till användartest	

013 Bil-, båt- och tågwardsprodukter, version 6.0, 16 december 2019

Adresser

Nordiska Ministerrådet beslutade 1989 att införa en frivillig officiell miljömärkning, Svanen. Nedanstående organisationer/företag har ansvaret för det officiella miljömärket Svanen på uppdrag av respektive lands regering. För mer information se webbplatserna:

Danmark

Miljömärkning Danmark
Fonden Dansk Standard
Göteborg Plads 1, DK-2150
Nordhavn Fischersgade 56,
DK-9670 Løgstør
Tel: +45 72 300 450
info@ecolabel.dk
www.ecolabel.dk

Island

Norræn Umhverfismerking
á Íslandi
Umhverfisstofnun
Suðurlandsbraut 24
IS-108 Reykjavík
Tel: +354 591 20 00
ust@ust.is
www.svanurinn.is

Detta dokument får
kopieras endast i sin
helhet och utan någon
form av ändring. Citat
får göras om källan,
Nordisk
Miljömärkning,
omnämns.

Finland

Miljömärkning Finland
Urho Kekkonens gata 4-6 E
FI-00100 Helsingfors
Tel: +358 9 61 22 50 00
joutsen@ecolabel.fi
www.ecolabel.fi

Norge

Miljømerking Norge
Henrik Ibsens gate 20
NO-0255 Oslo
Tel: +47 24 14 46 00
info@svanemerket.no
www.svanemerket.no

Sverige

Miljömärkning Sverige
Box 38114
SE-100 64 Stockholm
Tel: +46 8 55 55 24 00
info@svanen.se
www.svanen.se

Vad är Svanenmärkta bil-, båt- och tågvårdsprodukter?

Tuffa krav på råvaror, kemikalier och förpackningar säkerställer att Svanenmärkta bil-, båt- och tågvårdsprodukter minskar belastningen på vår miljö.

Svanenmärkta bil-, båt- och tågvårdsprodukter:

- Uppfyller strikta krav på miljöfarliga kemikalier, bland annat krav på ekotoxicitet och nedbrytbarhet.
- Klarar tuffa krav på hälsoskadliga kemikalier, bland annat förbud mot ämnen som är klassificerade som cancerframkallande, mutagena eller reproduktionstoxiska.
- Är effektiva och ger önskat resultat.
- Klarar tuffa krav på lättflyktiga organiska föreningar och bidrar därför minimalt till bildning av marknära ozon.
- Har förpackningar som bidrar till en cirkulär ekonomi, bland annat genom deras design och materialval.
- Har information på förpackningen om hur produkten ska användas. Till exempel instruktioner om att välja en tvättplats där avloppet är kopplat till ett reningsverk för att skona miljön.

Varför välja Svanenmärkning?

- Licensinnehavaren får använda miljömärket Svanen i sin marknadsföring. Svanenmärket har mycket hög kännedom och trovärdighet inom Norden.
- Svanenmärket är ett enkelt sätt att kommunicera miljöarbete och miljöengagemang till kunderna.
- Svanenmärket klargör vilka miljöbelastningar som är viktigast och visar därmed hur man som företag kan minska utsläpp, resursförbrukning och avfallsbelastning.
- En miljöanpassad produktion ger ett bättre utgångsläge inför framtida miljökrav från myndigheterna.
- Svanenmärkning kan betraktas som en vägledning för arbetet med miljöförbättringar inom verksamheten.
- Svanenmärkningen innehåller inte bara miljökrav utan även kvalitetskrav, eftersom miljö och kvalitet ofta går hand i hand. Det betyder att en Svanenlicens också kan ses som en kvalitetsstämpel.

Vad kan Svanenmärkas?

Produkter som har en rengörande effekt (t.ex. avfettningsmedel, schampo och spolarvätska) och/eller polerande funktion (t.ex. vax och poleringsmedel) för skötsel av bilar, bussar, lastbilar, båtar, skepp, tåg och andra spårgående transportmedel kan Svanenmärkas.

Både konsumentprodukter och produkter för professionell användning kan Svanenmärkas.

Avrinningsmedel för automatiska tvättanläggningar för transportmedel kan endast Svanenmärkas om de ingår i ett system tillsammans med andra Svanenmärkta rengörande eller polerande produkter för automatvätt. Samtliga produkter i systemet måste vara Svanenmärkta.

Endast sprejer med skummunstycke kan Svanenmärkas.

Kriterierna omfattar inte rengörande/polerande produkter som främst riktar sig till andra användningsområden än skötsel av bilar, bussar, lastbilar, båtar, skepp, tåg och andra spårgående transportmedel.

Specialprodukter såsom rostskyddsmedel, borttagningsmedel för påväxt på båtbottnar, båtbottnfärger, träolja och redskap för mekanisk rengöring (t.ex. tvättsvampar, borstar, trasor eller liknande) kan inte Svanenmärkas i enlighet med dessa krav.

Hur ansöker man?

Ansökning och kostnader

För information om ansökningsprocessen och avgifter för denna produktgrupp hänvisar vi till respektive lands hemsida. För adresser se sidan 3.

Vad krävs?

Ansökan ska bestå av en ansökningsblankett/webbformulär samt dokumentation som visar att kraven är uppfyllda.

Varje krav är markerat med bokstaven O (för obligatoriskt krav) samt ett nummer. Alla krav ska uppfyllas för att en licens ska erhållas. Spolarvätska undantas från krav O11, O13 och O20.

För varje krav är det beskrivet hur kravet ska dokumenteras. Det finns också symboler som används för att underlätta arbetet. Symbolerna är:

Skicka med

Kravet kontrolleras på plats.

All information som sänds till Nordisk Miljömärkning blir konfidentiellt behandlat. Underleverantörer kan skicka dokumentationen direkt till Nordisk Miljömärkning som också behandlas konfidentiellt.

Licensens giltighetstid

Miljömärkningslicensen gäller så länge kriterierna uppfylls och till dess kriterierna slutar gälla. Kriterierna kan förlängas eller justeras, i sådana fall förlängs licensen automatiskt och licensinnehavaren meddelas.

Senast 1 år innan kriterierna slutar gälla meddelas vilka kriterier som ska gälla efter kriteriernas sista giltighetsdatum. Licensinnehavaren erbjuds då möjlighet att förnya licensen.

Kontroll på plats

I samband med ansökan kontrollerar Nordisk Miljömärkning vanligen på plats att kraven uppfylls. Vid kontrollen ska underlag för beräkningar, original till inskickade intyg, mätprotokoll, inköpsstatistik och liknande som styrker att kraven uppfylls kunna uppvisas.

Frågor

Vid frågor, kontakta gärna Nordisk Miljömärkning, se adresser på sidan 3. Mer information och hjälp vid ansökan kan finnas. Besök respektive lands hemsida för ytterligare information.

1 Generella krav

Kraven i kriteriedokumentet och tillhörande bilagor gäller för samtliga ingående ämnen i Svanenmärkta bil-, båt- och tågvårdsprodukter. Föroreningar räknas inte som ingående ämnen och undantas därmed kraven.

Ingående ämnen och föroreningar definieras enligt nedan, om inte annat anges i de enskilda kraven.

- Ingående ämnen: Alla ämnen i den Svanenmärkta produkten, inklusive tillsatta additiv (t.ex. konserveringsmedel och stabilisatorer) från råvarorna. Kända avspaltningsprodukter från ingående ämnen (t.ex. formaldehyd, arylamin, in situ-genererade konserveringsmedel) räknas också som ingående ämnen.
- Föroreningar: Rester från produktionen inkl. råvaruproduktionen som återfinns i en råvara eller den färdiga Svanenmärkta produkten motsvarande koncentrationer <100,0 ppm (<0,01000 viktprocent, <100,0 mg/kg).
- Föroreningar i en råvara i koncentrationer ≥ 10000 ppm ($\geq 1,000$ viktprocent, ≥ 10000 mg/kg) i råvaran räknas alltid som ingående ämnen, oavsett koncentrationen i den Svanenmärkta produkten.

Exempel på vad som räknas som föroreningar är resthalter av följande: Reagenser inklusive monomerer, katalysatorer, biprodukter, ”scavengers” (dvs. kemikalier som används för att eliminera/minimera oönskade ämnen), rengöringsmedel till produktionsutrustning, ”carry-over” från andra eller tidigare produktionslinjer.

O1 Beskrivning av produkten

Ansökaren ska uppge följande information om produkten:

- Beskrivning av produktens användningsområde.
- Om produkten är avsedd för konsumenter eller professionell användning.
- Om produkten är avsedd för manuell tvätt eller automattvätt och om den ingår i ett system tillsammans med andra Svanenmärkta rengörande eller polerande produkter för automattvätt.
- Produktens dosering angiven som g/liter brukslösning. Redogör för hur detta värde är framtaget utifrån rekommenderad dosering på etikett/produktblad.

Beskrivning av produkten i enlighet med bilaga 1.

Produktblad och etikett kan skickas in som en del av dokumentationen.

O2 Recept

Ansökaren ska ange fullständigt recept för produkten. Receptet ska innehålla följande information för varje ingående råvara:

- Handelsnamn

- Kemiskt namn för huvudkomponent och eventuella additiver (t.ex. färgämnen, konserveringsmedel och stabilisatorer)
- Ingående mängd (både med och utan lösningsmedel, t.ex. vatten)
- CAS-nr / EC-nr
- Funktion
- DID-nr* för ämnen som kan placeras in på DID-listan

* DID-nummer är nummer för ingrediensen på DID-listan, version 2016 eller senare, som används vid beräkning av kemikaliekraV. DID-listan kan hämtas från Nordisk Miljömärknings hemsidor, se adresser på sidan 3.

- ☒ Fullständigt recept för produkten i enlighet med kravet. Nordisk Miljömärknings beräkningsark kan användas. Det kan hämtas från våra hemsidor.
- ☒ Säkerhetsdatablad för varje råvara enligt gällande europeisk lagstiftning (bilaga II i REACH, förordning 1907/2006/EF).

O3 Hållbara råvaror

Licensinnehavaren ska dokumentera att den arbetar med att öka sina inköp av hållbara förnybara råvaror och/eller att den kräver att producenten arbetar med att öka sina inköp av hållbara förnybara råvaror i Svanenmärkta bil-, båt- och tågVårdsprodukter. Det kan exempelvis göras genom att främja certifierade råvaror, undvika problematiska råvaror, byta fossila råvaror till hållbara råvaror eller öka andelen palmolja som är certifierad med RSPO (Round Table for Sustainable Palm Oil). Målen ska vara kvantitativa, tidsbaserade och fastställda av företagsledningen.

Förnybar råvara definieras som en råvara som kommer från biologiskt material som kontinuerligt förnyas i naturen inom en kortare framtid, t.ex. spannmål och trä (Europeisk standard EN 16575:2014).

- ☒ Policy eller motsvarande dokumentation på licensinnehavarens arbete för hållbara förnybara råvaror i Svanenmärkta produkter, inklusive kvantitativa och tidsbaserade mål som är fastställda av företagsledningen.

O4 Klassificering av produkten

Produkten får inte vara klassificerad enligt tabell 1.

Tabell 1 Klassificering av produkt

CLP-förordning 1272/2008:		
Faroklass	Kod för faroklass och kategori	Faroangivelsekod och kompletterande faroangivelse
Farligt för vattenmiljön	Aquatic Acute 1	H400
	Aquatic Chronic 1	H410
	Aquatic Chronic 2	H411
	Aquatic Chronic 3	H412
	Aquatic Chronic 4	H413
Farligt för ozonskiktet	Ozone	H420
Cancerogenitet*	Carc. 1A eller 1B	H350

	Carc. 2	H351
Mutagenitet i könsceller*	Muta. 1A eller 1B Muta. 2	H340 H341
Reproduktionstoxicitet*	Repr. 1A eller 1B Repr. 2 Lact.	H360 H361 H362
Akut toxicitet	Acute Tox. 1 eller 2 Acute Tox. 1 eller 2 Acute Tox. 1 eller 2 Acute Tox. 3 Acute Tox. 3 Acute Tox. 3 Acute Tox. 4 Acute Tox. 4 Acute Tox. 4	H300 H310 H330 H301 H311 H331 H302 H312 H332 Undantag: Produkter till professionell användning kan vara klassificerade med H302.
Specifik organtoxicitet: enstaka exponering och upprepad exponering	STOT SE 1 STOT SE 2 STOT RE 1 STOT RE 2	H370 H371 H372 H373
Frätande eller irriterande på huden	Skin Corr. 1A, 1B eller 1C	H314 Undantag: Professionella produkter för automattvätt kan vara klassificerade med H314 om klassificeringen beror på pH.
Fara vid aspiration	Asp. Tox. 1	H304 Undantag: Produkter till professionell användning kan vara klassificerade med H304.
Luftvägs- eller hudsensibilisering**	Resp. Sens. 1, 1A eller 1B Skin sens. 1, 1A eller 1B	H334 H317
Explosiv		H240
Extremt brandfarlig		H224 Undantag: Spolarvätska kan vara klassificerad med H224.
Mycket brandfarlig		H225 Undantag: Spolarvätska kan vara klassificerad med H225.

Var uppmärksam på att det är producenten som är ansvarig för klassificeringen.

* Inklusivt alla kombinationer med angiven exponeringsväg och angiven specifik effekt. Exempelvis täcker H350 även klassificeringen H350i.

** Produkter som är märkta med EUH208 "Innehåller (namnet på det sensibiliserande ämnet). Kan orsaka en allergisk reaktion" kan inte Svanenmärkas.

☒ Säkerhetsdatablad för produkt enligt gällande europeisk lagstiftning (bilaga II i REACH, förordning 1907/2006/EF).

- Bilaga 2 för produkten eller motsvarande intyg ifyllt och undertecknat.
- Om undantag görs för H302 och/eller H304: Bekräftelse på att produkten är avsedd för professionell användning.
- Om undantag görs för H314: Dokumentation som styrker att klassificeringen beror på pH.

2 Krav på ingående ämnen

05 Klassificering av ingående ämnen

Ingående ämnen får inte vara klassificerade enligt tabell 2.

Tabell 2 Klassificering av ingående ämnen

CLP-förordning 1272/2008:		
Faroklass	Kod för faroklass och kategori	Faroangivelsekod
Cancerogenitet*	Carc. 1A eller 1B Carc. 2	H350 H351**
Mutagenitet i könsceller*	Muta. 1A eller 1B Muta. 2	H340 H341
Reproduktionstoxicitet*	Repr. 1A eller 1B Repr. 2 Lact.	H360 H361 H362
Luftvägs- eller hudsensibilisering***	Resp. Sens. 1, 1A eller 1B Skin Sens. 1, 1A eller 1B	H334 H317

* Inklusive alla kombinationer med angiven exponeringsväg och angiven specifik effekt. Exempelvis täcker H350 även klassificeringen H350i.

** Komplexbildare av typen MGDA och GLDA kan innehålla föroreningar av NTA i råvaran i koncentrationer under 0,2 %, om koncentrationen NTA i produkten är under 0,1 %.

*** Undantag från klassificeringen:

- Professionella produkter för automattvätt om förpackningen är utformad så att användaren inte riskerar att komma i kontakt med produkten.
- Parfymers, se egna krav i O8.
- Sensibiliserande konserveringsmedel, se egna krav i O9.

- Säkerhetsdatablad för varje råvara enligt gällande europeisk lagstiftning (bilaga II i REACH, förordning 1907/2006/EF).
- Bilaga 2 för produkten och bilaga 3 för samtliga råvaror eller motsvarande intyg ifyllda och undertecknade.
- För professionella produkter för automattvätt som undantas från H334 och/eller H317: Dokumentation som visar att förpackningen är utformad så att användaren inte riskerar att komma i kontakt med produkten.

06 Organiska ämnen, nedbrytbarhet

Samtliga organiska ämnen och deras nedbrytningsprodukter ska vara:

- a) Lätt aerobt nedbrytbara i enlighet med OECD guidelines nr 301 A-F eller annan motsvarande metod (tensider är undantagna från krav på 10-dagarsfönstret).
- b) Anaerobt nedbrytbara i enlighet med ISO 11734 eller annan motsvarande metod.

Andra vetenskapligt accepterade testmetoder kan användas om testresultatet är värderat av en opartisk instans och kontrollerat av Nordisk Miljömärkning.

Följande föreningar är undantagna från kravet på nedbrytbarhet:

- icke-klorerade polymerer
- icke-klorerade naturliga och syntetiska vaxer*
- konserveringsmedel
- parfymer (se krav 08)
- färgämnen i spolarvätska
- färgämnen i professionella produkter
- denatureringsmedel i etanol

* *Var uppmärksam på definitionen av och förbud mot mikroplast i krav 07.*

- ☒ Den aeroba och anaeroba nedbrytbarheten för samtliga organiska ämnen i produkten med hänvisning till DID-listan, version 2016 eller senare. För ämnen som inte finns på DID-listan, eller när data på DID-listan saknas, ska den tillhörande dokumentationen skickas in. Se bilaga 4 för testmetoder och analyslaboratorier. Om en förening undantas från kravet på nedbrytbarhet, ange vilket undantag som den faller in under.

07 Ämnen som inte får ingå i produkten

- Färgämnen
Undantag: Produkter för professionell användning och spolarvätska kan innehålla färgämnen.
- Linjära alkylbensensulfonater (LAS)
- Alkylfenoletoxylater (APEO) och/eller alkylfenolderivat (APD)
- EDTA (ethylenediaminetetraacetic acid) och dess salter samt DTPA (dietylenetriaminepentaacetat)
- Kvartenära ammoniumsalter som inte är lätt nedbrytbara
- Organiska klorföreningar och hypokloriter
- Benzalkoniumklorid
- MG (methylidibromoglutaronitrile, CAS-nr 35691-65-7)
- MI (metylisotiazolinon, CAS-nr 2682-20-4)
- Nitromusker och polycykliska muskföreningar
- Ftalater
- Halogenerade och/eller aromatiska lösningsmedel
- Fluortensider och andra per- och polyfluorerade föreningar (PFAS)

- BHT (butylated hydroxytoluene, CAS-nr 128-37-0)
Undantag: Parfumer kan innehålla < 100 ppm BHT förutsatt att halten i slutprodukten inte överstiger 1 ppm.
- D4 (oktametylcyclotetrasiloxan, CAS-nr 556-67-2)
- D5 (dekametylcyklopentasiloxan, CAS-nr 541-02-6)
- D6 (dodecamethylcyclohexasiloxane, CAS-nr 540-97-6)
- HMDS (hexamethyldisiloxane, CAS-nr 107-46-0)
Föreningar av D4, D5, D6 och HMDS i silikonråvaror i koncentrationer över 0,10 % räknas alltid som ingående ämnen.
- Mikroplast
Mikroplast definieras enligt ECHA: s arbetsdefinition som används i ECHA: s begränsningsförslag för avsiktligt tillsatt mikroplast: material bestående av fasta polymerinnehållande partiklar, till vilka tillsatser eller andra ämnen kan ha tillsatts, och där $\geq 1\%$ vikt / vikt partiklar har (i) alla dimensioner $1 \text{ nm} \leq x \leq 5 \text{ mm}$, eller (ii), för fibrer, en längd av $3 \text{ nm} \leq x \leq 15 \text{ mm}$ och ett längd till diameterförhållande > 3 .
Polymerer som förekommer i naturen som inte har modifierats kemiskt (annat än genom hydrolys) undantas, liksom polymerer som är (bio) nedbrytbara såsom anges i kriterierna för begränsningsförslag i bilaga X.
- Hormonstörande ämnen enligt följande:
  - Ämnen som anses vara potentiellt hormonstörande enligt EU-kommissionens Endocrine Disruptor priority list, category 1 och 2, eller kommande prioriteringslistor från EU-kommissionen.
https://ec.europa.eu/environment/chemicals/endocrine/pdf/final_report_2007.pdf (Appendix L, page 238 onwards)
  - Ämnen som identifierats uppfylla eller troligen uppfylla WHO:s definition av ett hormonstörande ämne av danska Centre on Endocrine Disrupters (CeHoS).
http://www.cend.dk/files/DK_ED-list-final_2018.pdf (tabell 8 och 13), eller senare publikationer
  - Ämnen som identifierats som hormonstörande enligt de vetenskapliga kriterierna i biocidförordningen (EU 2017/2100) eller växtskyddsmedelsförordningen (EU 2018/605).
  - Ämnen som identifierats som hormonstörande av ECHA's ED Expert Group: <https://echa.europa.eu/fi/ed-assessment>
- Ämnen som har evaluerats i EU att vara PBT (Persistent, bioaccumulable and toxic) eller vPvB (very persistent and very bioaccumulable), i enlighet med kriterierna i bilaga XIII i REACH, samt ämnen som inte utretts ännu men som uppfyller dessa kriterier.
- Ämnen som värderas som "Substances of very high concern", som finns på kandidatlistan: <https://echa.europa.eu/candidate-list-table>.
- Ämnen på REACH Annex XVII (lista över begränsningar).

- Nanomaterial/-partiklar

Nanomaterial/-partiklar definieras enligt EU kommissionens definition av nanomaterial daterat den 18 oktober 2011, "Ett naturligt, oavsiktligt framställt eller avsiktligt tillverkat material som innehåller partiklar i fritt tillstånd eller i form av aggregat eller agglomerat och där minst 50 % av partiklarna i antalsstorleksfördelningen har en eller flera yttre dimensioner i storleksintervallet 1–100 nm". Exempel är ZnO, TiO₂, SiO₂, Ag och laponite med partiklar i nanostorlek i koncentration över 50 %. Polymeremulsioner räknas inte som nanomaterial.

- ☒ Bilaga 2 för produkten och bilaga 3 för samtliga råvaror eller motsvarande intyg ifyllda och undertecknade.

O8 Parfym

Kravet omfattar även parfymämnen i växtextrakt.

Parfym får inte ingå i konsumentprodukter* och professionella produkter för förtvätt, s.k. pre-wash.

Med produkter för förtvätt avses alkaliska avfettningar, kallavfettningar, mikroemulsioner, insektsborttagare och fälgrengöring.

För övriga produkter för professionell användning gäller följande:

- a) Parfym ska tillsättas enligt IFRA:s riktlinjer.

IFRA:s (International Fragrance Association) guidelines finns att läsa på www.ifraorg.org/

- b) Parfymämnen som är bedömda som sensibiliserande med faroangivelsen H317 och/eller H334 får ingå med högst 0,0100 % (100 ppm) per ämne i produkten**.
- c) Deklarationspliktiga parfymämnen får ingå med högst 0,0100 % (100 ppm) per ämne i produkten**.
- d) Parfymämnen i tabell 3 får ingå med högst 0,0100 % (100 ppm) per ämne i produkten.

Tabell 3 Övriga parfymämnen som får ingå med högst 100 ppm

INCI namn (eller parfymnamn i enlighet med CosIng)	CAS-nr
Cananga Odorata och Ylang-ylang oil	83863-30-3; 8006-81-3
Eugenia Caryophyllus Leaf / Flower oil	8000-34-8
Jasminum Grandiflorum / Officinale	84776-64-7; 90045-94-6; 8022-96-6
Myroxylon Pereirae	8007-00-9;
Santalum Album	84787-70-2; 8006-87-9
Turpentine oil	8006-64-2; 9005-90-7; 8052-14-0
Verbena absolute	8024-12-02

Cinnamomum cassia leaf oil/Cinnamomum zeylanicum, ext.	8007-80-5/84649-98-9
--	----------------------

e) HICC, chloroatranol, atranol och lilial får inte ingå i produkten.

* *Spolarvätska får innehålla parfymer.*

** *Professionella produkter för automattvätt undantas från kravet om förpackningen är utformad så att användaren inte riskerar att komma i kontakt med produkten.*

- Bilaga 2 för produkten och bilaga 3 för samtliga råvaror eller motsvarande intyg ifyllda och undertecknade.
- Parfymspecifikationer.
- Beräkning av mängden av de 26 allergenerna, ämnen klassificerade som H334 och/eller H317 och ämnen listade i tabell 4 i slutprodukten.
- För professionella produkter för automattvätt som undantas från krav b och c): Dokumentation som visar att förpackningen är utformad så att användaren inte riskerar att komma i kontakt med produkten.

O9 Konserveringsmedel

- a) Konserveringsmedel, som ingår i produkten eller i ingående ämnen får inte vara bioackumulerbara. Konserveringsmedel bedöms som icke bioackumulerande om $BCF < 500$ eller $\log Kow < 4$. Om båda värdena finns tillgängliga, ska värden för högst uppmätta BCF användas, se bilaga 4.
- b) Konserveringsmedel som är bedömda som sensibiliserande med faroangivelsen H317 och/eller H334 får ingå med högst 0,0100 % (100 ppm) i produkten. Observera att krav O4 ska uppfyllas för produkten.

Observera att MI (metylisotiazolinon, CAS-nr 2682-20-4) utesluts i krav O7.

- Bilaga 2 för produkten och bilaga 3 för samtliga råvaror eller motsvarande intyg ifyllda och undertecknade.
- Dokumentation av BCF eller logKow.
- Beräkning av mängden ingående sensibiliserande konserveringsmedel i slutprodukten.

O10 Fosfor

Fosfater, fosfonater, fosfonsyra och fosforsyra får inte ingå i produkter för båtar och skepp.

I övriga produkter får fosfater, fosfonater, fosfonsyra och fosforsyra inte ingå i mängder så att den totala mängden fosfor (P) överstiger 2,5 g/liter brukslösning. Om doseringen är angiven som ett intervall ska den högsta rekommenderade doseringen användas vid beräkningen.

Observera nationell lagstiftning gällande fosfor i det land där produkten säljs/marknadsförs. I Norge regleras användningen av fosfor i "Forskrift om begrenning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter

(produktföreskriften), §2-12". Det innebär att mängden fosfat i flytande rengöringsmedel inte får överstiga 0,2 vikt% P.

- Beräkning av mängden fosfat, fosfonat, fosfonsyra och fosforsyra (beräknat som fosfor (P)) i g/liter brukslösning. Nordisk Miljömärknings beräkningsark kan användas. Det kan hämtas från Nordisk Miljömärknings hemsidor.
- Dokumentation över mängden fosfat (i vikt% P i produkten) som visar att produkter som ska säljas på den norska marknaden uppfyller norsk lagstiftning.

O11 VOC (flyktiga organiska föreningar)

Spolarvätska undantas från kravet.

Produkten kan endast innehålla en begränsad mängd flyktiga organiska föreningar, VOC, som kan bidra till bildning av fotokemisk smog, mätt som POCP.

- a) Produktens innehåll av VOC ska beräknas. För produkter som har ett VOC-innehåll < 1,2 % behöver inte POCP-beräkningen i krav b) genomföras då kravet kommer att vara uppfyllt även med en "worst case" bedömning.
- b) Maximalt innehåll av VOC som kan bidra till bildning av fotokemiskt smog i produkter är 12 g etekvivalenter/kg produkt.

$$\frac{\sum m_i \cdot POCP_i + m_2 \cdot POCP_2 + \dots}{m_{\text{produkt}}} \leq 12 \text{ g C}_2\text{H}_2 \text{ ekvivalenter/kg}$$

m_i = massa i gram av VOC_i i produkten

POCP_i = VOC_i -ämnets POCP-faktor i bilaga 5

m_{produkt} = produktens massa i kg

Organiska ämnen definieras som VOC om ångtrycket > 0,01 kPa vid 20 °C.

Om information om ångtrycket för ett organiskt ämne som har en kokpunkt < 250°C vid 101,3 kPa (1 atm) inte finns tillgängligt så ska det organiska ämnet tas med i POCP-beräkningen.

POCP: Photochemical Ozon Creation Potential (potensial för fotokemisk bildning av ozon som är en huvudbeståndsdel i smog).

För lösningsmedel som inte finns med i bilaga 5 kan POCP-värden från genomförda tester ligga till grund för beräkningen. Alternativt kan "worst case" för VOC-gruppen i bilaga 5 användas.

- Bilaga 3 för samtliga råvaror eller motsvarande intyg ifyllda och undertecknade.
- Beräkning av produktens innehåll av VOC. Nordisk Miljömärknings beräkningsark kan användas. Det kan hämtas från våra hemsidor.
- POCP-beräkning i enlighet med kravet.

3 Ekotoxicitet och bionedbrytbarhet

O12 Långtidseffekter på miljön

- a) Användningen av ingående ämnen som är klassificerade* med någon av faroangivelserna H410, H411 eller H412 begränsas enligt följande:

$$100 \cdot C_{H410} + 10 \cdot C_{H411} + C_{H412} < 0,5$$

där

C_{H410} = koncentrationen ämnen med H410 i gram/liter brukslösning

C_{H411} = koncentrationen ämnen med H411 i gram/liter brukslösning

C_{H412} = koncentrationen ämnen med H412 i gram/liter brukslösning

- b) Användningen av ingående ämnen som är klassificerade* med faroangivelsen H400 begränsas enligt följande:

$$C_{H400} < 0,4 \text{ gram/liter brukslösning}$$

Tensider som är klassificerade med H412 undantas från kravet under förutsättning att de är lätt nedbrytbara** och anaerobt nedbrytbara***.

Om upplysningar om ämnets miljöfara inte finns tillgängliga (i form av data på toxicitet och nedbrytbarhet eller toxicitet och bioackumulerbarhet) räknas ämnet som worst case, d.v.s. som miljöfarligt med H410.

* Observera att för att bedöma klassificering måste alla tillgängliga data ha värderats, inklusive data i ECHA-databaser.

** I enlighet med DID-listan, version 2016 eller senare. Om ämnet inte finns på DID-listan eller när data på DID-listan saknas, så dokumentera enligt testmetod nr 301 A-F eller nr 310 i OECD guidelines for testing of chemicals eller andra likvärdiga testmetoder.

*** I enlighet med DID-listan version 2016 eller senare. Om ämnet inte finns på DID-listan eller när data på DID-listan saknas, så dokumentera enligt ISO 11734, ECETOC nr 28 (juni 1988), OECD 311, där en nedbrytbarhet på minst 60 % uppnås under anaeroba förhållanden.

- Sammanställning av produktens innehåll i viktprocent av ämnen klassificerade med H400, H410, H411 och H412.
- Bilaga 2 för produkten och bilaga 3 för samtliga råvaror eller motsvarande intyg ifyllda och undertecknade.
- Beräkning enligt formeln ovan som visar att krav a) uppfylls. Nordisk Miljömärknings beräkningsark kan användas. Det kan hämtas från våra hemsidor.
- Redogörelse av tensider som ska undantas av kravet (mängd, klassificering, nedbrytbarhet).
- Beräkning som visar att krav b) uppfylls. Nordisk Miljömärknings beräkningsark kan användas. Det kan hämtas från våra hemsidor.

O13 CDV (produktens kritiska förtunningsvolym)

Spolarvätska undantas från kravet.

Produktens kritiska förtunningsvolym (CDV) får inte överstiga maxvärdena som är angivna i tabell 4.

Tabell 4 Maxvärden för CDV_{kronisk} / liter brukslösning per produkttyp

Produkttyp	Maxvärde för CDV _{kronisk} / liter brukslösning
Alkalisk avfettning	150 000
Kallavfettning	250 000
Mikroemulsion	250 000
Schampo	100 000
Avrinningsmedel	30 000
Vax	125 000
Fälg-/hjulrengöring	250 000
Insektsrengöring	250 000
Andra produkter	25 000

CDV beräknas med följande formel för samtliga ämnen i produkten:

$$CDV_{kronisk} = \sum CDV_i = \sum (dos_i \times DF_i \times 1000 / TF_{i \text{ kronisk}})$$

dos_i = den ingående mängden av varje enskilt ämne "i", i g/l brukslösning

DF_i = nedbrytningsfaktorn för ämne "i", i enlighet med DID-listan

$TF_{i \text{ kronisk}}$ = kronisk toxicitetsfaktor för ämne "i", i enlighet med DID-listan

Om $TF_{i \text{ kronisk}}$ saknas kan $TF_{i \text{ akut}}$ användas.

CDV beräknas utifrån den högsta angivna brukslösningen (g/liter brukslösning) på etiketten.

Hänvisning till DID-listan, version 2016 eller senare. För ämnen som inte finns på DID-listan eller när data på DID-listan saknas ska parametrarna räknas fram enligt vägledningen i DID-listan del B. Den tillhörande dokumentationen ska skickas in.

- Beräkning av CDV_{kronisk} för produkten. Nordisk Miljömärknings beräkningsark kan användas. Det kan hämtas från våra hemsidor.
- Bilaga 3 för samtliga råvaror eller motsvarande intyg ifyllda och undertecknade.

4 Tilläggskrav på spolarvätska

Kraven i det här avsnittet gäller endast för spolarvätska.

O14 Etanol

Etanol som ingår i spolarvätska ska uppfylla följande krav:

- a) Etanolen ska vara baserad på förnybar råvara.

Förnybar råvara definieras som en råvara som kommer från biologiskt material som kontinuerligt förnyas i naturen inom en kortare framtid, t.ex. spannmål och trä (Europeisk standard EN 16575:2014).

- b) På årsbasis ska minst 50 % av etanolen vara framställd av en restprodukt enligt förnybartdirektivet (EU) 2018/2001¹.

Restprodukt: ett ämne som inte är den eller de slutprodukter som produktionsprocessen direkt är avsedd att producera; den är inte huvudsyftet med produktionsprocessen och processen har inte avsiktligt ändrats för att producera den.

Restprodukter från jordbruk, vattenbruk, fiske och skogsbruk: restprodukter som direkt genereras inom jordbruk, vattenbruk, fiske och skogsbruk och som inte inbegriper restprodukter från relaterad industri eller bearbetning.

- c) Etanolen får inte vara baserad på sockerrör.

Kravet omfattar inte biprodukter, rest- och avfallsprodukter från själva sockerrörsindustrin. Kravet omfattar inte heller rest- och avfallsprodukter skapade av hushåll eller kommersiella, industriella eller institutionella faciliteter i rollen som slutanvändare av en produkt som inte längre kan användas till det avsedda ändamålet.

- Redogörelse för vilken typ av förnybar råvara som används.
- Dokumentation som visar att restprodukten uppfyller definitionen av restprodukt i förnybartdirektivet (EU) 2018/2001.

O15 Effektivitet och frostskydd

Produkten ska vara minst lika effektiv som motsvarande produkter på marknaden. Produktens effektivitet ska dokumenteras med användartest i enlighet med bilaga 6 och 7.

Produktens frostskydd ska dokumenteras i enlighet med standarden ASTM D1177-17 "Standard Test Method for Freezing Point of Aqueous Engine Coolants", ASTM D2386-19 "Standard Test Method for Freezing Point of Aviation Fuels" eller motsvarande.

- Användartest i enlighet med bilaga 6 och 7.
- Testrapport i enlighet med med standarden ASTM D1177-17 "Standard Test Method for Freezing Point of Aqueous Engine Coolants", ASTM D2386-19 "Standard Test Method for Freezing Point of Aviation Fuels" eller motsvarande.

---

¹ EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor, Artikel 2, punkt 43 och 44.

5 Förpackningar och användarinformation

Det här kapitlet innehåller krav på plastförpackningar och användarinformation.

016 Återvinningsdesign av plastförpackningar och förslutningar (exklusive pouches)

Plastförpackningar ska ges en utformning som underlättar materialåtervinning. Det innebär att:

- Förpackningar ska vara tillverkade av monomaterial av polyeten (PE) eller polypropen (PP).
- Förpackningar och förslutningar får inte vara infärgade med Carbon Black.

Undantag: Små mängder Carbon Black som används i andra färger än svart om det kan dokumenteras att NIR-sensorn läser och sorterar förpackningen eller förslutningen till rätt plastfraktion.

- Silikon får inte användas i förslutningar.
- Barriärer är inte tillåtna.
- Fyllmedel så som CaCO₃ får inte tillföras PE- och PP-förpackningar och förslutningar i en halt så att plastens densitet överskrider 0,995 g/cm³.
- Metalldelar får inte ingå i förpackningar, förslutningar eller etiketter.
Undantag: Metallfjädrar i pumpflaskor.
- Polystyren (PS), polyetentereftalat (PET), polyvinylklorid (PVC) eller plast baserade på andra typer av halogenerade plaster får inte användas i etiketter.
- PET-G (polyethylene terephthalate glycol-modified) får inte användas i etiketter/krympfilmsetiketter.
- Etiketter/krympfilmsetiketter får inte täcka mer än 60 % av förpackningens yta. Undantag ges för etikett/krympfilmsetikett som är av samma plast som förpackningen.

Beräkningen av procentandelen ska baseras på förpackningens tvådimensionella profil. Om etiketten har olika storlek på förpackningens framsida respektive baksida ska kravet på 60 % uppfyllas för varje sida separat. Endast de områden som är synliga för NIR-detektorn när förpackningen placeras på sorteringsbandet ska inkluderas i beräkningen. Det betyder att förpackningens sidor samt det övre och nedre området inte ska inkluderas i beräkningen. På liknande sätt ska beräkningen för en cylindrisk förpackning baseras på de områden som är synliga för NIR-detektorn när förpackningen ligger i ett "worst-case"-läge på sorteringsbandet.

Förpackningen omfattar flaska, burk, dunk eller liknande. Förslutningen omfattar kapsyler/lock och påmonterade doseringsanordningar/pumpar.

Observera att Nordisk Miljömärkning kommer att genomföra ett projekt om etiketter för att se om fler krav på etiketter bör inkluderas i kraven. Det kommer att fattas ett beslut inklusive en implementeringsplan i mars 2021.

- ☒ Förpackningsspecifikation (inklusive flaska/burk/dunk, etiketter och förslutning) eller intyg som visar vilken plast som används samt vilken färg förpackning och förslutning har.
- ☒ Bilaga 8 eller motsvarande intyg ifyllt och undertecknat.
- ☒ En beräkning som visar att densitetsmättet inte överskrids.
- ☒ Information om etikettens storlek i förhållande till förpackningen.

O17 Återvinningsdesign av påsar/pouches

Påsar/pouches ska ges en utformning som underlättar materialåtervinning. Det innebär att:

- Förpackningar och förslutningar ska vara tillverkade av polyeten (PE) eller polypropen (PP).
- Förpackningar ska vara av monomaterial, dvs ej laminat med skikt i olika material. Barriäreläggningar får endast utgöras av EVOH (Ethylene vinyl alcohol) i max 2 % i förhållande till totalvikt.
- Förpackningar och förslutningar får inte vara infärgade med Carbon Black.
- *Undantag:*
  - *Små mängder Carbon Black som används i andra färger än svart om det kan dokumenteras att NIR-sensorn läser och sorterar förpackningen eller förslutningen till rätt plastfraktion.*
  - *Text och piktogram.*
- Silikon får inte användas i förslutningar.
- Fyllmedel såsom CaCO₃ får inte tillföras PE- och PP-förpackningar eller förslutningar i en halt så att plastens densitet överskrider 0,995 g/cm³.
- Polystyren (PS), polyetentereftalat (PET), polyvinylklorid (PVC) eller plast baserade på andra typer av halogenerade plaster får inte förekomma i etiketter.

Förpackningen omfattar påsar/pouches. Förslutningen omfattar kapsyler och lock.

- ☒ Förpackningsspecifikation (inklusive påse/pouch, eventuella etiketter och förslutning) eller intyg som visar vilken plast som används samt vilken färg förpackning och förslutning har.
- ☒ Bilaga 8 eller motsvarande intyg ifyllt och undertecknat.
- ☒ En beräkning som visar att densitetsmättet inte överskrids.

O18 Användarinformation

På produktens etikett ska nedanstående information framgå. För produkter för professionell användning kan informationen framgå av tillhörande produktblad.

- Produktens användningsområde.
- Doseringsanvisning för produkter som ska spädas innan användning.
- Fryspunkt för rekommenderad dosering för koncentrerad spolarvätska.

- Hur förpackningen ska sorteras/återvinnas i varje nordiskt land där den säljs. Text eller symboler kan användas.
- För konsumentprodukter: Uppmaning om att välja en tvättplats där vattnet leds till avlopp som är anslutet till reningsverk. Förslag på text: *För att skona miljön – välj en tvättplats där vattnet leds till avlopp som är anslutet till reningsverk.*

Kopia av etikett och/eller produktblad.

O19 Förpackningar för skumprodukter

- a) Sprejer som innehåller drivgas är inte tillåtet.
- b) Skumprodukter: alla sprejprodukter ska ha permanent aerosolreducerande munstycke (skummunstycke).

Alternativt ska sprejprodukter ha annan aerosolreducerande anordning, till exempel aerosolreducerande formulering i form av viskös produkt. Det alternativet godkänns om det genomförs ett test som visar att mängden inhalerbar, torakal respektive respirabel aerosol är minst lika låg för testprodukten i sin ordinarie förpackning som för en referensprodukt med skummunstycke. Referensprodukten ska vara en Svanenmärkt produkt med skummunstycke.

Referensprodukten ska ha motsvarande kemiska sammansättning och fysikaliska egenskaper som produkten som testas. Testet ska utföras i enlighet med «bestemmelse av inhalerbar, torakal og respirabel aerosolfraksjon» såsom beskrivet i Olsen et al. (2017)². Testet ska utföras på ett laboratorium som är kompetent och opartiskt. Det ska uppfylla de allmänna kraven enligt standarden EN ISO 17025 eller vara ett officiellt GLP-godkänt laboratorium.

- Dokumentation som visar att drivgas inte används, till exempel beskrivning av förpackningen.
- Intyg/dokumentation från producenten av triggern/sprejflaskan som visar att den har permanent skummunstycke.
- Beskrivning av den alternativa aerosolreducerande anordningen och testrapport från jämförelsen mellan test- och referensprodukten.
- Dokumentation som visar att testet är utfört på ett laboratorium som är kompetent och opartiskt - och som uppfyller de allmänna kraven enligt standarden EN ISO 17025 eller är ett officiellt GLP-godkänt laboratorium.

---

² Rengjøringsmidler i sprayform – Frigir de helseskadelige stoffer til arbeidsatmosfæren som kan inhaleres til lungene? Olsen, R., et al. (2017). STAMI-rapport nr 2. ISSN nr 1502-0932.

6 Effektivitet

Spolarvätska omfattas inte av krav O20. Se kapitel 6 för krav på spolarvätska.

O20 Effektivitet

Produkten ska vara minst lika effektiv som motsvarande produkter på marknaden. Produktens effektivitet ska dokumenteras enligt nedan:

- För rengörande konsumentprodukter ska effektiviteten dokumenteras med funktionstest i enlighet med bilaga 9.
- För rengörande produkter för professionell användning ska effektiviteten dokumenteras antingen med:
  - a) funktionstest i enlighet med bilaga 9 eller
  - b) användartest i enlighet med bilaga 10 och 11.
- För polerande produkter till manuell användning ska effektiviteten dokumenteras i enlighet med standarden ASTM D4955-89 ”Standard Practice for Field Evaluation of Automotive Polish.
- För polerande produkter till icke manuell användning ska effektiviteten dokumenteras med användartest i enlighet med bilaga 10 och 11.
- För avrinningsmedel, sköljmedel, spolvax och kombivax som ingår i ett system tillsammans med andra Svanenmärkta rengörande eller polerande produkter för automattvätt ska effektiviteten dokumenteras med användartest i enlighet med bilaga 10 och 11.

- För rengörande konsumentprodukter: Funktionstest i enlighet med bilaga 9.
- För rengörande produkter för professionell användning: Funktionstest i enlighet med bilaga 9 eller användartest i enlighet med bilaga 10 och 11.
- För polerande produkter till manuell användning: Testrapport i enlighet med standarden ASTM D4955-89 ”Standard Practice for Field Evaluation of Automotive Polish”.
- För polerande produkter till icke manuell användning: Användartest i enlighet med bilaga 10 och 11.
- För avrinningsmedel, sköljmedel, spolvax och kombivax som ingår i ett system tillsammans med andra Svanenmärkta rengörande eller polerande produkter för automattvätt: Användartest i enlighet med bilaga 10 och 11.

7 Kvalitets- och myndighetskrav

Kvalitet och myndighetskrav är allmänna krav som alltid ingår i Nordisk Miljömärknings kriterier. Syftet med dessa är att säkerställa att grundläggande kvalitetssäkring och tillämpliga miljökrav från myndigheterna hanteras på lämpligt sätt. De säkerställer också att Nordisk Miljömärknings krav uppfylls för produkten under hela licensens giltighetstid.

För att säkerställa att Svanens krav uppfylls ska följande rutiner vara implementerade.

O21 Ansvarig och organisation

Det ska finnas en ansvarig på företaget för att Svanens krav uppfylls, en marknadsföringsansvarig och en ekonomiansvarig samt en kontaktperson mot Nordisk Miljömärkning.

- Organisationsstruktur som visar ansvariga för ovanstående.

O22 Dokumentation

Licensinnehavaren ska arkivera den dokumentation som sänts in i samband med ansökan eller på motsvarande sätt upprätthålla information i Svanens datasystem.

- Kontrolleras på plats vid behov.

O23 Produktens kvalitet

Licensinnehavaren ska garantera att den Svanenmärkta produktens kvalitet inte försämras under licensens giltighetstid.

- Reklamationsarkiv kontrolleras på plats.

O24 Planerade ändringar

Planerade produkt- och marknadsmässiga förändringar som påverkar Svanens krav ska skriftligen meddelas Nordisk Miljömärkning.

- Rutiner som visar hur planerade produkt- och marknadsmässiga förändringar hanteras.

O25 Oförutsedda avvikelser

Oförutsedda avvikelser som påverkar Svanens krav ska skriftligen rapporteras till Nordisk Miljömärkning samt journalföras.

- Rutiner som visar hur oförutsedda avvikelser hanteras.

O26 Spårbarhet

Licensinnehavaren ska kunna spåra den Svanenmärkta produkten i sin produktion. En tillverkad/såld produkt ska kunna gå att spåra tillbaka till det tillfälle (tid och datum) och den plats (specifik fabrik) samt i relevanta fall även vilken maskin/produktionslinje där den blev producerad. Dessutom ska det gå att koppla ihop produkten med faktiskt använd råvara.

- Beskrivning/rutiner över hur kravet uppfylls.

O27 Lagar och förordningar

Licensinnehavaren ska säkerställa att relevanta gällande lagar och bestämmelser följs på samtliga tillverkningsställen för den Svanenmärkta produkten. Till exempel för säkerhet, arbetsmiljö, miljölagstiftning och anläggningsspecifika villkor/koncessioner

- Underskriven ansökningsblankett.

Regler för Svanenmärkning av produkter

När Svanenmärket används ska även produktens licensnummer skrivas ut.

Mer information om regler, avgifter och grafiska riktlinjer finns på www.svanen.se/regelverk/

Efterkontroll

Nordisk Miljömärkning kan kontrollera att produkten uppfyller Svanens krav även efter att licens har beviljats. Det kan t.ex. ske genom besök på plats eller stickprovskontroll.

Visar det sig att produkten inte uppfyller kraven kan licensen dras in.

Stickprov kan även tas i handeln och analyseras av ett opartiskt laboratorium. Uppfylls inte kraven kan Nordisk Miljömärkning kräva att licensinnehavaren betalar analyskostnaderna.

Kriteriernas versionshistorik

Nordisk Miljömärkning fastställde version 6.0 av kriterierna för bil-, båt- och tågvarvsprodukter den **DAG MÅNAD ÅR** och de gäller till och med **DAG MÅNAD ÅR**.

Nya kriterier

Vilka områden kan vara aktuella att fokusera på i framtiden? Ska komplettera avsnittet "Nya kriterier" i kriterierna. Kapitlet skrivs efter remissen och ska inte vara med i remissdokumentet.

- Nytt
- Mer nytt

Bilaga 1 Beskrivning av produkten

Intyget avser följande produkt/produktsystem:

Produktnamn	
Produktsystem	
Producent	
Leverantör/importör	

Produktens användningsområde:

- Bilar
- Bussar
- Lastbilar
- Båtar
- Skepp
- Tåg och andra spårgående transportmedel

Produkten är avsedd för:

- Konsumenter
- Professionella användare
- Manuell tvätt
- Automattvätt

Ingår produkten i ett system tillsammans med andra Svanenmärkta rengörande eller polerande produkter för automattvätt? Ja Nej

Produktens dosering angiven som g/liter brukslösning:

Redogör för hur detta värde är framtaget utifrån rekommenderad dosering på etikett/produktblad:

Ort och datum	Företagsnamn/stämpel
Ansvarig person	Ansvarig persons underskrift
Telefon	E-post

Bilaga 2 Intyg från producenten av produkten

Används i samband med ansökan om licens för Svanenmärkning av bil-, båt- och tågvarvsprodukter. För att kunna fylla i följande intyg ska intyg finnas för samtliga råvaror (bilaga 3 eller motsvarande intyg).

Detta intyg är baserat på den vetskap vi innehar vid tidpunkten för ansökan baserat på tester och/eller intyg från råvaruproducenter, med förbehåll för utveckling och ny vetskap. Skulle sådan ny vetskap uppstå, så är undertecknad förpliktad till att sända in ett uppdaterat intyg till Nordisk Miljömärkning.

Produktens namn: _____

Kraven i kriteriedokumentet och tillhörande bilagor gäller för samtliga ingående ämnen i Svanenmärkta bil-, båt- och tågvarvsprodukter. Föroreningar räknas inte som ingående ämnen och undantas därmed kraven.

Ingående ämnen och föroreningar definieras enligt nedan, om inte annat anges i de enskilda kraven.

- *Ingående ämnen: Alla ämnen i den Svanenmärkta produkten, inklusive tillsatta additiv (t.ex. konserveringsmedel och stabilisatorer) från råvarorna. Kända avspaltningsprodukter från ingående ämnen (t.ex. formaldehyd, arylamin, in situ-genererade konserveringsmedel) räknas också som ingående ämnen.*
- *Föroreningar: Rester från produktionen inkl. råvaruproduktionen som återfinns i en råvara eller den färdiga Svanenmärkta produkten motsvarande koncentrationer <100,0 ppm (<0,01000 viktprocent, <100,0 mg/kg).*
- *Föroreningar i en råvara i koncentrationer ≥ 10000 ppm ($\geq 1,000$ viktprocent, ≥ 10000 mg/kg) i råvaran räknas alltid som ingående ämnen, oavsett koncentrationen i den Svanenmärkta produkten.*

Exempel på vad som räknas som föroreningar är resthalter av följande: Reagenser inklusive monomerer, katalysatorer, biprodukter, "scavengers" (dvs. kemikalier som används för att eliminera/minimera oönskade ämnen), rengöringsmedel till produktionsutrustning, "carry-over" från andra eller tidigare produktionslinjer.

O4: Klassificering av produkten		
Är produkten klassificerad med någon av nedanstående faroangivelser? <i>Inklusive alla kombinationer med angiven exponeringsväg och angiven specifik effekt. Exempelvis täcker H350 även klassificeringen H350i.</i>	Ja	Nej
H400 - Farligt för vattenmiljön, farokategori 1	☐	☐
H410 - Farligt för vattenmiljön	☐	☐
H411 - Farligt för vattenmiljön	☐	☐

H412 - Farligt för vattenmiljön	☐	☐
H413 - Farligt för vattenmiljön	☐	☐
H420 - Farligt för ozonskiktet	☐	☐
H350 – Cancerogenitet, farokategori 1A och 1B	☐	☐
H351 – Cancerogenitet, farokategori 2	☐	☐
H340 – Mutagenitet i könsceller, farokategori 1A och 1B	☐	☐
H341 – Mutagenitet i könsceller, farokategori 2	☐	☐
H360 – Reproduktionstoxicitet, farokategori 1A och 1B	☐	☐
H361 – Reproduktionstoxicitet, farokategori 2	☐	☐
H362 – Reproduktionstoxicitet, effekter på eller via amning (tilläggskategori) -	☐	☐
H300 - Akut toxicitet	☐	☐
H310 - Akut toxicitet	☐	☐
H330 - Akut toxicitet	☐	☐
H301 - Akut toxicitet	☐	☐
H311 - Akut toxicitet	☐	☐
H331 - Akut toxicitet	☐	☐
H302 - Akut toxicitet	☐	☐
H312 - Akut toxicitet	☐	☐
H332 - Akut toxicitet	☐	☐
H370 - Specifik organtoxicitet: enstaka exponering och upprepad exponering	☐	☐
H371 - Specifik organtoxicitet: enstaka exponering och upprepad exponering	☐	☐
H372 - Specifik organtoxicitet: enstaka exponering och upprepad exponering	☐	☐
H373 - Specifik organtoxicitet: enstaka exponering och upprepad exponering	☐	☐
H314 - Frätande eller irriterande på huden	☐	☐
H304 - Fara vid aspiration	☐	☐
H334 - Luftvägs- eller hudsensibilisering	☐	☐
H317 - Luftvägs- eller hudsensibilisering	☐	☐
H240 - Explosiv	☐	☐
H224 - Extremt brandfarlig	☐	☐
H225 - Mycket brandfarlig	☐	☐

Om ja på någon/några ovanstående frågor ange CAS-nr (där möjligt), kemiskt namn, halt (i ppm, viktprocent eller i mg/kg). Ange också om ämnen ingår i form av en förorening eller som ett tillsatt ämne.

O5: Klassificering av ingående ämnen		
Innehåller produkten ämnen klassificerade med någon av nedanstående faroangivelser? <i>Inklusive alla kombinationer med angiven exponeringsväg och angiven specifik effekt. Exempelvis täcker H350 även klassificeringen H350i.</i>	Ja	Nej
H350 Cancerogenitet, farokategori 1A och 1B	☐	☐
H351 – Cancerogenitet, farokategori 2	☐	☐
H340 – Mutagenitet i könsceller, farokategori 1A och 1B	☐	☐
H341 – Mutagenitet i könsceller, farokategori 2	☐	☐
H360 – Reproduktionstoxicitet, farokategori 1A och 1B	☐	☐
H361 – Reproduktionstoxicitet, farokategori 2	☐	☐
H362 – Reproduktionstoxicitet, effekter på eller via amning (tilläggskategori)	☐	☐
H334 – Luftvägssensibiliserande kategori 1/1A/1B	☐	☐
H317 – Hudsensibiliserande kategori 1/1A/1B	☐	☐

Om ja på någon/några ovanstående frågor ange CAS-nr (där möjligt), kemiskt namn, halt (i ppm, viktprocent eller i mg/kg). Ange också om ämnen ingår i form av en förorening eller som ett tillsatt ämne.

O7: Ämnen som inte får ingå i produkten		
Innehåller produkten något av följande ämnen?	Ja	Nej
Färgämnen	☐	☐
Linjära alkylbensensulfonater (LAS)	☐	☐
Alkylfenoletoxylater (APEO) och/eller alkylfenolderivat (APD)	☐	☐
EDTA (ethylenediaminetetraacetic acid) och dess salter samt DTPA (dietylenetriaminepentaacetat)	☐	☐
Kvartnära ammoniumsalter som inte är lätt nedbrytbara	☐	☐
Organiska klorföreningar och hypokloriter	☐	☐
Benzalkoniumklorid	☐	☐
MG (metyldibromoglutaronitrile, CAS-nr 35691-65-7)	☐	☐
MI (metylisotiazolinon, CAS-nr 2682-20-4)	☐	☐
Nitromusker och polycykliska muskföreningar	☐	☐
Ftalater	☐	☐
Halogenerade och/eller aromatiska lösningsmedel	☐	☐
Fluortensider och andra per- och polyfluorerade föreningar (PFAS)	☐	☐
BHT (butylated hydroxytoluene, CAS-nr 128-37-0)	☐	☐
D4 (oktametylcyclotetrasiloxan, CAS-nr 556-67-2)	☐	☐

D5 (dekametylcyclopentasiloxan, CAS-nr 541-02-6)	☐	☐
D6 (dodecamethylcyclohexasiloxane, CAS-nr 540-97-6)	☐	☐
HMDS (hexamethyldisiloxane, CAS-nr 107-46-0)	☐	☐
Mikroplaster <i>Mikroplast definieras enligt ECHA: s arbetsdefinition som används i ECHA: s begränsningsförslag för avsiktligt tillsatt mikroplast: material bestående av fasta polymerinnehållande partiklar, till vilka tillsatser eller andra ämnen kan ha tillsatts, och där $\geq 1\%$ vikt / vikt partiklar har (i) alla dimensioner $1 \text{ nm} \leq x \leq 5 \text{ mm}$, eller (ii), för fibrer, en längd av $3 \text{ nm} \leq x \leq 15 \text{ mm}$ och ett längd till diameterförhållande > 3. Polymerer som förekommer i naturen som inte har modifierats kemiskt (annat än genom hydrolys) undantas, liksom polymerer som är (bio) nedbrytbara såsom anges i kriterierna för begränsningsförslag i bilaga X.</i>	☐	☐
Hormonstörande ämnen enligt följande: <ul style="list-style-type: none"> • Ämnen som anses vara potentiellt hormonstörande enligt EU-kommissionens Endocrine Disruptor priority list, category 1 och 2, eller kommande prioriteringslistor från EU-kommissionen. https://ec.europa.eu/environment/chemicals/endocrine/pdf/final_report_2007.pdf (Appendix L, page 238 onwards) • Ämnen som identifierats uppfylla eller troligen uppfylla WHO:s definition av ett hormonstörande ämne av danska Centre on Endocrine Disruptors (CeHoS). http://www.cend.dk/files/DK_ED-list-final_2018.pdf (tabell 8 och 13), eller senare publikationer. • Ämnen som identifierats som hormonstörande enligt de vetenskapliga kriterierna i biocidförordningen (EU 2017/2100) eller växtskyddsmedelsförordningen (EU 2018/605). • Ämnen som identifierats som hormonstörande av ECHA's ED Expert Group: https://echa.europa.eu/fi/ed-assessment 	☐	☐
Ämnen som har evaluerats i EU att vara PBT (Persistent, bioaccumulable and toxic) eller vPvB (very persistent and very bioaccumulable), i enlighet med kriterierna i bilaga XIII i REACH, samt ämnen som inte utretts ännu men som uppfyller dessa kriterier.	☐	☐
Ämnen som värderas som "Substances of very high concern", som finns på kandidatlistan: https://echa.europa.eu/candidate-list-table .	☐	☐
Ämnen på REACH Annex XVII (lista över begränsningar).	☐	☐
Nanomaterial/-partiklar <i>Nanomaterial/-partiklar definieras enligt EU kommissionens definition av nanomaterial daterat den 18 oktober 2011, "Ett naturligt, oavsiktligt framställt eller avsiktligt tillverkat material som innehåller partiklar i fritt tillstånd eller i form av aggregat eller agglomerat och där minst 50 % av partiklarna i antalsstorleksfördelningen har en eller flera yttre dimensioner i storleksintervallet 1–100 nm". Exempel är ZnO, TiO2, SiO2, Ag och laponite med partiklar i nanostorlek i koncentration över 50 %. Polymeremulsioner räknas inte som nanomaterial.</i>	☐	☐

Om ja på någon/några ovanstående frågor ange CAS-nr (där möjligt), kemiskt namn, halt (i ppm, viktprocent eller i mg/kg). Ange också om ämnen ingår i form av en förorening eller som ett tillsatt ämne.

O8: Parfym	Ja	Nej																		
Innehåller produkten parfym (inklusive parfymämnen i växtextrakt)?	☐	☐																		
Om ja, är parfymerna tillsatta enligt IFRAs riktlinjer? <i>IFRA:s (International Fragrance Association) guidelines finns att läsa på www.ifraorg.org/</i>	☐	☐																		
Om ja, ingår parfymämnen som är bedömda som sensibiliserande med faroangivelsen H317 och/eller H334?	☐	☐																		
Om ja, ingår deklarationspliktiga parfymämnen?	☐	☐																		
Om ja, ingår parfymämnen som finns i tabellen nedan?	☐	☐																		
<table border="1"> <thead> <tr> <th>INCI namn (eller parfymnamn i enlighet med CosIng)</th> <th>CAS-nr</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Cananga Odorata och Ylang-ylang oil</td> <td>83863-30-3; 8006-81-3</td> </tr> <tr> <td>Eugenia Caryophyllus Leaf / Flower oil</td> <td>8000-34-8</td> </tr> <tr> <td>Jasminum Grandiflorum / Officinale</td> <td>84776-64-7; 90045-94-6; 8022-96-6</td> </tr> <tr> <td>Myroxylon Pereirae</td> <td>8007-00-9;</td> </tr> <tr> <td>Santalum Album</td> <td>84787-70-2; 8006-87-9</td> </tr> <tr> <td>Turpentine oil</td> <td>8006-64-2; 9005-90-7; 8052-14-0</td> </tr> <tr> <td>Verbena absolute</td> <td>8024-12-02</td> </tr> <tr> <td>Cinnamomum cassia leaf oil/Cinnamomum zeylanicum, ext.</td> <td>8007-80- 5/84649-98-9</td> </tr> </tbody> </table>	INCI namn (eller parfymnamn i enlighet med CosIng)	CAS-nr	Cananga Odorata och Ylang-ylang oil	83863-30-3; 8006-81-3	Eugenia Caryophyllus Leaf / Flower oil	8000-34-8	Jasminum Grandiflorum / Officinale	84776-64-7; 90045-94-6; 8022-96-6	Myroxylon Pereirae	8007-00-9;	Santalum Album	84787-70-2; 8006-87-9	Turpentine oil	8006-64-2; 9005-90-7; 8052-14-0	Verbena absolute	8024-12-02	Cinnamomum cassia leaf oil/Cinnamomum zeylanicum, ext.	8007-80- 5/84649-98-9		
INCI namn (eller parfymnamn i enlighet med CosIng)	CAS-nr																			
Cananga Odorata och Ylang-ylang oil	83863-30-3; 8006-81-3																			
Eugenia Caryophyllus Leaf / Flower oil	8000-34-8																			
Jasminum Grandiflorum / Officinale	84776-64-7; 90045-94-6; 8022-96-6																			
Myroxylon Pereirae	8007-00-9;																			
Santalum Album	84787-70-2; 8006-87-9																			
Turpentine oil	8006-64-2; 9005-90-7; 8052-14-0																			
Verbena absolute	8024-12-02																			
Cinnamomum cassia leaf oil/Cinnamomum zeylanicum, ext.	8007-80- 5/84649-98-9																			
Om ja, ingår HICC, chloroatranol, atranol eller lilial?	☐	☐																		

Om ja på någon/några ovanstående frågor ange CAS-nr (där möjligt), kemiskt namn, halt (i ppm, viktprocent eller i mg/kg). Ange också om ämnen ingår i form av en förening eller som ett tillsatt ämne.

O8: Konserveringsmedel	Ja	Nej
Innehåller produkten konserveringsmedel?	☐	☐
Om ja, ange namn, mängd (%) av konserveringsmedlet och BCF eller logKow:		
Om ja, ingår konserveringsmedel som är bedömda som sensibiliserande med faroangivelsen H317 och/eller H334?	☐	☐

Om ja på någon/några ovanstående frågor ange CAS-nr (där möjligt), kemiskt namn, halt (i ppm, viktprocent eller i mg/kg). Ange också om ämnen ingår i form av en förorening eller som ett tillsatt ämne.

O12: Långtidseffekter på miljön	Ja	Nej
Innehåller produkten ämnen som är klassificerade som miljöfarliga med H400, H410, H411 eller H412? <i>Observera att för att bedöma klassificering måste alla tillgängliga data ha värderats, inklusive data i ECHA-databaser.</i>	☐	☐

Om ja på någon/några ovanstående frågor ange CAS-nr (där möjligt), kemiskt namn, halt (i ppm, viktprocent eller i mg/kg). Ange också om ämnen ingår i form av en förorening eller som ett tillsatt ämne.

Vid ändringar i sammansättningen av produkten ska ett nytt intyg om uppfyllelse av kraven skickas in till Nordisk Miljömärkning.

Ort och datum	Företagsnamn/stämpel
Ansvarig person	Ansvarig persons underskrift
Telefon	E-post

Bilaga 3 Intyg från producenten av råvaran

Används i samband med ansökan om licens för Svanenmärkning av bil-, båt- och tågvrårdsprodukter.

Detta intyg är baserat på den vetskap vi innehar vid tidpunkten för ansökan baserat på tester och/eller intyg från råvaruproducenter, med förbehåll för utveckling och ny vetskap. Skulle sådan ny vetskap uppstå, så är undertecknad förpliktigad till att sända in ett uppdaterat intyg till Nordisk Miljömärkning.

Råvarans namn: _____

Råvarans funktion: _____

Kraven i kriteriedokumentet och tillhörande bilagor gäller för samtliga ingående ämnen i Svanenmärkta bil-, båt- och tågvrårdsprodukter. Föroreningar räknas inte som ingående ämnen och undantas därmed kraven.

Ingående ämnen och föroreningar definieras enligt nedan, om inte annat anges i de enskilda kraven.

- Ingående ämnen: Alla ämnen i den Svanenmärkta produkten, inklusive tillsatta additiv (t.ex. konserveringsmedel och stabilisatorer) från råvarorna. Kända avspaltningsprodukter från ingående ämnen (t.ex. formaldehyd, arylamin, in situ-genererade konserveringsmedel) räknas också som ingående ämnen.
- Föroreningar: Rester från produktionen inkl. råvaruproduktionen som återfinns i en råvara eller den färdiga Svanenmärkta produkten motsvarande koncentrationer <100,0 ppm (<0,01000 viktprocent, <100,0 mg/kg).
- Föroreningar i en råvara i koncentrationer ≥ 10000 ppm ($\geq 1,000$ viktprocent, ≥ 10000 mg/kg) i råvaran räknas alltid som ingående ämnen, oavsett koncentrationen i den Svanenmärkta produkten.

Exempel på vad som räknas som föroreningar är resthalter av följande: Reagenser inklusive monomerer, katalysatorer, biprodukter, "scavengers" (dvs. kemikalier som används för att eliminera/minimera oönskade ämnen), rengöringsmedel till produktionsutrustning, "carry-over" från andra eller tidigare produktionslinjer.

Ingående ämnen i råvaran (kemiskt namn, CAS-nummer, mängd i vikt-%):

Föreslagna DID-nummer för råvaran inklusive alla ingående ämnen:

O5: Klassificering av ingående ämnen		
Innehåller råvaran ämnen klassificerade med någon av nedanstående faroangivelser? <i>Inklusive alla kombinationer med angiven exponeringsväg och angiven specifik effekt. Exempelvis täcker H350 även klassificeringen H350i.</i>	Ja	Nej
H350 – Cancerogenitet, farokategori 1A och 1B	☐	☐
H351 – Cancerogenitet, farokategori 2	☐	☐
H340 – Mutagenitet i könsceller, farokategori 1A och 1B	☐	☐
H341 – Mutagenitet i könsceller, farokategori 2	☐	☐
H360 – Reproduktionstoxicitet, farokategori 1A och 1B	☐	☐
H361 – Reproduktionstoxicitet, farokategori 2	☐	☐
H362 – Reproduktionstoxicitet, effekter på eller via amning (tilläggskategori)	☐	☐
H334 – Luftvägssensibiliserande kategori 1/1A/1B	☐	☐
H317 – Hudsensibiliserande kategori 1/1A/1B	☐	☐

Om ja på någon/några ovanstående frågor ange CAS-nr (där möjligt), kemiskt namn, halt (i ppm, viktprocent eller i mg/kg). Ange också om ämnen ingår i form av en förorening eller som ett tillsatt ämne.

O7: Ämnen som inte får ingå i produkten		
Innehåller råvaran något av följande ämnen?	Ja	Nej
Färgämnen	☐	☐
Linjära alkylbensensulfonater (LAS)	☐	☐
Alkylenoletoxylater (APEO) och/eller alkylfenolderivat (APD)	☐	☐
EDTA (ethylenediaminetetraacetic acid) och dess salter samt DTPA (dietylenetriaminepentaacetat)	☐	☐
Kvartenära ammoniumsalter som inte är lätt nedbrytbara	☐	☐
Organiska klorföreningar och hypokloriter	☐	☐
Benzalkoniumklorid	☐	☐
MG (metyldibromoglutaronitrile, CAS-nr 35691-65-7)	☐	☐
MI (metylisotiazolinon, CAS-nr 2682-20-4)	☐	☐
Nitromusker och polycykliska muskföreningar	☐	☐
Ftalater	☐	☐
Halogenerade och/eller aromatiska lösningsmedel	☐	☐

Fluortensider och andra per- och polyfluorerade föreningar (PFAS)	☐	☐
BHT (butylated hydroxytoluene, CAS-nr 128-37-0)	☐	☐
D4 (oktametylcyclotetrasiloxan, CAS-nr 556-67-2)	☐	☐
D5 (dekametylcyklopentasiloxan, CAS-nr 541-02-6)	☐	☐
D6 (dodecametylcyclohexasiloxane, CAS-nr 540-97-6)	☐	☐
HMDS (hexametyldisiloxane, CAS-nr 107-46-0)	☐	☐
Mikroplaster <i>Mikroplast definieras enligt ECHA: s arbetsdefinition som används i ECHA: s begränsningsförslag för avsiktligt tillsatt mikroplast: material bestående av fasta polymerinnehållande partiklar, till vilka tillsatser eller andra ämnen kan ha tillsatts, och där $\geq 1\%$ vikt / vikt partiklar har (i) alla dimensioner $1 \text{ nm} \leq x \leq 5 \text{ mm}$, eller (ii), för fibrer, en längd av $3 \text{ nm} \leq x \leq 15 \text{ mm}$ och ett längd till diameterförhållande > 3. Polymerer som förekommer i naturen som inte har modifierats kemiskt (annat än genom hydrolys) undantas, liksom polymerer som är (bio) nedbrytbara såsom anges i kriterierna för begränsningsförslag i bilaga X.</i>	☐	☐
Hormonstörande ämnen enligt följande: <ul style="list-style-type: none"> • Ämnen som anses vara potentiellt hormonstörande enligt EU-kommissionens Endocrine Disruptor priority list, category 1 och 2, eller kommande prioriteringslistor från EU-kommissionen. https://ec.europa.eu/environment/chemicals/endocrine/pdf/final_report_2007.pdf (Appendix L, page 238 onwards) • Ämnen som identifierats uppfylla eller troligen uppfylla WHO:s definition av ett hormonstörande ämne av danska Centre on Endocrine Disruptors (CeHoS). http://www.cend.dk/files/DK_ED-list-final_2018.pdf (tabell 8 och 13), eller senare publikationer. • Ämnen som identifierats som hormonstörande enligt de vetenskapliga kriterierna i biocidförordningen (EU 2017/2100) eller växtskyddsmedelsförordningen (EU 2018/605). • Ämnen som identifierats som hormonstörande av ECHA's ED Expert Group: https://echa.europa.eu/fi/ed-assessment 	☐	☐
Ämnen som har evaluerats i EU att vara PBT (Persistent, bioaccumulable and toxic) eller vPvB (very persistent and very bioaccumulable), i enlighet med kriterierna i bilaga XIII i REACH, samt ämnen som inte utretts ännu men som uppfyller dessa kriterier.	☐	☐
Ämnen som värderas som "Substances of very high concern", som finns på kandidatlistan: https://echa.europa.eu/candidate-list-table .	☐	☐
Ämnen på REACH Annex XVII (lista över begränsningar).	☐	☐
Nanomaterial/-partiklar <i>Nanomaterial/-partiklar definieras enligt EU kommissionens definition av nanomaterial daterat den 18 oktober 2011, "Ett naturligt, oavsiktligt framställt eller avsiktligt tillverkat material som innehåller partiklar i fritt tillstånd eller i form av aggregat eller agglomerat och där minst 50 % av partiklarna i antalsstorleksfördelningen har en eller flera yttre dimensioner i storleksintervallet 1–100 nm". Exempel är ZnO, TiO2, SiO2, Ag och laponite med partiklar i nanostorlek i koncentration över 50 %. Polymeremulsioner räknas inte som nanomaterial.</i>	☐	☐

Om ja på någon/några ovanstående frågor ange CAS-nr (där möjligt), kemiskt namn, halt (i ppm, viktprocent eller i mg/kg). Ange också om ämnen ingår i form av en förorening eller som ett tillsatt ämne.

O8: Parfym	Ja	Nej																		
Innehåller råvaran parfym (inklusive parfymämnen i växtextrakt)?	☐	☐																		
Om ja, är parfymerna tillsatta enligt IFRA:s riktlinjer? <i>IFRA:s (International Fragrance Association) guidelines finns att läsa på www.ifraorg.org/</i>	☐	☐																		
Om ja, ingår parfymämnen som är bedömda som sensibiliserande med faroangivelsen H317 och/eller H334?	☐	☐																		
Om ja, ingår deklarationspliktiga parfymämnen?	☐	☐																		
Om ja, ingår parfymämnen som finns i tabellen nedan?	☐	☐																		
<table border="1"> <thead> <tr> <th>INCI namn (eller parfymnamn i enlighet med CosIng)</th> <th>CAS-nr</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Cananga Odorata och Ylang-ylang oil</td> <td>83863-30-3; 8006-81-3</td> </tr> <tr> <td>Eugenia Caryophyllus Leaf / Flower oil</td> <td>8000-34-8</td> </tr> <tr> <td>Jasminum Grandiflorum / Officinale</td> <td>84776-64-7; 90045-94-6; 8022-96-6</td> </tr> <tr> <td>Myroxylon Pereirae</td> <td>8007-00-9;</td> </tr> <tr> <td>Santalum Album</td> <td>84787-70-2; 8006-87-9</td> </tr> <tr> <td>Turpentine oil</td> <td>8006-64-2; 9005-90-7; 8052-14-0</td> </tr> <tr> <td>Verbena absolute</td> <td>8024-12-02</td> </tr> <tr> <td>Cinnamomum cassia leaf oil/Cinnamomum zeylanicum, ext.</td> <td>8007-80-5/84649-98-9</td> </tr> </tbody> </table>	INCI namn (eller parfymnamn i enlighet med CosIng)	CAS-nr	Cananga Odorata och Ylang-ylang oil	83863-30-3; 8006-81-3	Eugenia Caryophyllus Leaf / Flower oil	8000-34-8	Jasminum Grandiflorum / Officinale	84776-64-7; 90045-94-6; 8022-96-6	Myroxylon Pereirae	8007-00-9;	Santalum Album	84787-70-2; 8006-87-9	Turpentine oil	8006-64-2; 9005-90-7; 8052-14-0	Verbena absolute	8024-12-02	Cinnamomum cassia leaf oil/Cinnamomum zeylanicum, ext.	8007-80-5/84649-98-9		
INCI namn (eller parfymnamn i enlighet med CosIng)	CAS-nr																			
Cananga Odorata och Ylang-ylang oil	83863-30-3; 8006-81-3																			
Eugenia Caryophyllus Leaf / Flower oil	8000-34-8																			
Jasminum Grandiflorum / Officinale	84776-64-7; 90045-94-6; 8022-96-6																			
Myroxylon Pereirae	8007-00-9;																			
Santalum Album	84787-70-2; 8006-87-9																			
Turpentine oil	8006-64-2; 9005-90-7; 8052-14-0																			
Verbena absolute	8024-12-02																			
Cinnamomum cassia leaf oil/Cinnamomum zeylanicum, ext.	8007-80-5/84649-98-9																			
Om ja, ingår HICC, chloroatranol, atranol eller lilial?	☐	☐																		

Om ja på någon/några ovanstående frågor ange CAS-nr (där möjligt), kemiskt namn, halt (i ppm, viktprocent eller i mg/kg). Ange också om ämnen ingår i form av en förorening eller som ett tillsatt ämne.

O8: Konserveringsmedel	Ja	Nej
Innehåller råvaran konserveringsmedel?	☐	☐
Om ja, ange namn, mängd (%) av konserveringsmedlet och BCF eller logKow:		
Om ja, ingår konserveringsmedel som är bedömda som sensibiliserande med faroangivelsen H317 och/eller H334?	☐	☐

Om ja på någon/några ovanstående frågor ange CAS-nr (där möjligt), kemiskt namn, halt (i ppm, viktprocent eller i mg/kg). Ange också om ämnen ingår i form av en förorening eller som ett tillsatt ämne.

O12: Långtidseffekter på miljön	Ja	Nej
Innehåller råvaran ämnen som är klassificerade som miljöfarliga med H400, H410, H411 eller H412? <i>Observera att för att bedöma klassificering måste alla tillgängliga data ha värderats, inklusive data i ECHA-databaser.</i>	☐	☐

Om ja på någon/några ovanstående frågor ange CAS-nr (där möjligt), kemiskt namn, halt (i ppm, viktprocent eller i mg/kg). Ange också om ämnen ingår i form av en förorening eller som ett tillsatt ämne.

Vid ändringar i sammansättningen av produkten ska ett nytt intyg om uppfyllelse av kraven skickas in till Nordisk Miljömärkning.

Ort och datum	Företagsnamn/stämpel
Ansvarig person	Ansvarig persons underskrift
Telefon	E-post

Bilaga 4 Testmetoder och analyslaboratorier

1 Krav till analyslaboratoriet

Provtagningen ska utföras så att proverna blir representativa.

Analyslaboratoriet/provningsinstitutet ska vara opartiskt och kompetent.

Om ackreditering inte särskilt föreskrivs gäller att provnings- och/eller analyslaboratoriet ska uppfylla de allmänna kraven enligt ISO 17025 standard för kvalitetsstyrning av provnings- och kalibreringslaboratorier eller vara ett officiellt GLP-godkänt analyslaboratorium.

Sökandens provningslaboratorium kan godkännas för att genomföra funktionstest om:

- Producenten har ett kvalitetssystem där provtagning och analyser ingår och som är certifierat enligt ISO 9000-serien.
- Testmetoden för funktionstest ingår i kvalitetssystemet.
- Nordisk Miljömärkning har tillgång till all rådata från testet.

2 Ekotoxikologiska testmetoder

Internationella testmetoder (OECD Guidelines for Testing of Chemicals, ISBN 92-64-1222144) eller likvärdiga metoder ska användas för dokumentation. Om likvärdiga metoder används ska dessa bedömas av en oberoende instans för att säkerställa att även resultaten är likvärdiga. De relevanta testmetoder som ska användas anges nedan.

3 Akut akvatisk toxicitet

För akut akvatisk toxicitet ska testmetod nr 201, 202, 203 eller 229 i OECD guideline for testing of chemicals (ISBN 92-64-1222144) eller DIN 38412-33 användas. Andra vetenskapligt accepterade testmetoder kan användas om testresultatet är värderat av en opartisk instans och kontrollerat av Nordisk Miljömärkning.

4 Kronisk akvatisk toxicitet

För kronisk akvatisk toxicitet ska testmetod nr 211 (dafnier) och 210, 215 eller 229 (fisk) i OECD guideline for testing of chemicals användas. Andra vetenskapligt accepterade testmetoder kan användas om testresultatet är värderat av en opartisk instans och kontrollerat av Nordisk Miljömärkning.

OECD 201 (alger) kan användas som kroniskt test till alger om det väljs kroniska endpoints.

5 Bioackumulering

Om ett ämne testats för bioackumulerbarhet på fisk enligt OECD 305 A-E och dess biokoncentrationsfaktor (BCF) är > 500 anses ämnet vara bioackumulerbart. Om inte BCF-värde finns, anses ett ämne vara bioackumulerbart om ämnets $\log K_{ow} \geq 4,0$ enligt 107, 117 eller 123 OECD guidelines for testing of chemicals (ISBN 92-64-1222144) eller motsvarande,

såvida inte annat påvisats. Om högst uppmätta $BCF \leq 500$ anses ämnet inte vara bioackumulerbart även om $\log K_{ow} \geq 4,0$.

OECDs testanvisning 107 kan inte tillämpas på ytaktiva ämnen som har både fett- och vattenlösande egenskaper. Baserat på vad man vet i dag, måste det för sådana ämnen visas med en hög grad av säkerhet att de och deras nedbrytningsprodukter inte utgör någon fara för vattenlevande organismer i ett längre tidsperspektiv.

Datamodeller (så som BIOWIN) accepteras, men om resultaten av modellberäkningar ligger nära gränsvärden eller Nordisk Miljömärkning har motsägande data, kan säkrare information krävas.

6 Aerob nedbrytbarhet

För lätt biologisk nedbrytbarhet används testmetod nr 301 (A till F) eller 310 i OECD guidelines for testing of chemicals (ISBN 92-64-1222144). För tensider krävs inte test enligt 10-dagarsfönstret.

Andra vetenskapligt accepterade testmetoder kan användas om testresultatet är värderat av en opartisk instans och kontrollerat av Nordisk Miljömärkning.

7 Anaerob nedbrytbarhet

För anaerob nedbrytbarhet ska ISO 11734, ECETOC nr 28 (juni 1988) eller 301 i OECD guidelines for testing of chemicals (ISBN 92-64-1222144) användas. Andra vetenskapligt accepterade testmetoder kan användas om testresultatet är värderat av en opartisk instans och kontrollerat av Nordisk Miljömärkning.

För att ett ämne ska betraktas som anaeroft krävs > 60 % mineralisering efter max 60 dagar (motsvarar > 60 % $ThOD/ThCO_2$ eller > 70 % DOC reduktion).

Ämnen som inte är tensider och inte finns på DID-listan eller där data saknas på DID-listan kan undantas krav om anaerob nedbrytbarhet om de är aerobt nedbrytbara och inte är giftiga för vattenlevande organismer (lägsta kroniska median $NOEC/EC_x > 0,1$ mg/l eller akut $IC_{50}/EC_{50}/LC_{50} > 10$ mg/l), och om något av följande kriterium samtidigt uppfylls:

- Lätt nedbrytbara och har låg adsorption ($A < 25$ %)
- Lätt nedbrytbara och har hög desorption ($D > 25$ %)
- Lätt nedbrytbara och inte potentiellt bioackumulerbara

För bestämning av adsorption/desorption används metod 106 i OECD Guidelines eller ISO CD 18749 "Water quality – Adsorption of substance activated sludge".

8 DID-listan

DID-listan är en gemensam lista för EU:s miljömärkning och Nordisk Miljömärkning. Listan är utarbetad i samarbete med intressenter från både konsument- och miljöorganisationer samt industrin. Den innehåller information om giftighet och nedbrytbarhet för en rad ämnen som kan tänkas användas för

produkter inom det kemisk tekniska området. Ämnena som finns på DID-listan är inte ett uttryck för vilka ämnen som finns i miljömärkta produkter.

DID-listan kan inte användas för dokumentation av toxicitet för de enskilda ämnena i anslutning till klassificeringsreglerna. Här ska uppgifter från säkerhetsdatablad, litteratur eller råvaruproducent användas.

Den separata DID-listan kan rekvireras hos miljömärkningsorganisationen eller via respektive lands webbplats, se sidan 3 i kriteriedokumentet.

För de här kriterierna gäller DID-listan som är fastställd 2016 eller senare versioner.

För beräkning av Kritisk Förtunningsvolym, CDV, i krav O11 finns räkneark som kan användas, dessa tillhandahålls från Nordisk Miljömärkning samt finns att hämta på alla de nordiska sekretariatens hemsidor.

Om data för kronisk toxicitet inte finns tillgängliga kan akut data och den tillhörande säkerhetsfaktorn användas för att uppskatta den kroniska toxicitetsfaktorn. Om ett ämne inte finns på DID-listan, eller om data på DID-listan saknas ska metod på DID-listans del B användas.

Bilaga 5 VOC-ämnen POCP-värden

Tabellerna nedan innehåller POCP-värden för olika lösningsmedel. Beräkningarna är baserade på UMIP2003-metoden från LCA Center i Danmark³. Värdena i tabellen är hämtade från "the British trajectory model".

Alkaner	0,4 +/- 0,1 (worst case = 0,5)
Metan	0,007 1
Etan	0,1
Propan	0,5
n-butan	0,5
i-butan	0,4
n-pentan	0,3
i-pentan	0,3
n-hexan	0,5
2-metylpentan	0,5
3-metylpentan	0,4
2,2-dimetyl-butan	0,31
2,3-dimetyl-butan	0,41
n-heptan	0,5
2-metylhexan	0,51
3-metylhexan	0,51
n-oktan	0,5
2-metylheptan	0,5
n-nonan	0,4
2-metyloktan	0,5
n-dekan	0,4
2-metylnonan	0,4
n-undekan	0,4
n-dodekan	0,3
Metylcyklo-hexan	0,5

Alkener	0,5 +/- 0,2
Etylen	1,0
Propylen	0,6
1-buten	0,5
2-buten (trans)	0,4
2-penten (trans)	0,4
2-metylbut-1-en	0,2
2-metylbut-2-en	0,5
3-metylbut-1-en	0,5
Isobuten	0,6
Isopren	0,6

Alkyner	0,4
Acetylen	0,4

Aromater	
Benzen	0,4
Toluen	0,5
o-xylen	0,2
m-xylen	0,5
p-xylen	0,5
Etylbenzen	0,5
1,2,3-trimetylbenzen	0,3
1,2,4-trimetylbenzen	0,3
1,3,5-trimetylbenzen	0,3
o-etyltoluen	0,4
m-etyltoluen	0,4
p-etyltoluen	0,4
n-propylbenzen	0,5
Isopropylbenzen	0,5

Aldehyder	0,3 +/- 0,2
Formaldehyd	0,3
Acetaldehyd	0,2
Propionaldehyd	0,2
Butyraldehyd	0,2
Isobutyraldehyd	0,3
Valeraldehyd	0,3
Acrolein	0,8
Benzaldehyd	-

Ketoner	0,2 +/- 0,1
Aceton	0,1
Metyl etyl keton	0,2
Metyl i-butyl keton	0,3

³ LCA Center Denmark (2007): EDIP characterisation factors for photochemical ozone formation (High NOx).

Alkoholer	0,2 +/- 0,02
Metanol	0,2
Etanol	0,2
Isopropanol	0,2
Butanol	0,2
Isobutanol	0,3
Butan-2-diol	0,3

Kloralkaner	0,01 +/- 0,01
Metylenklorid	0,02
Kloroform	0,004
Metyl kloroform	0,002

Estrar	0,4 +/- 0,1
Dimetyl eter	0,3
Propylene glycol metyleter	0,5

Estrar	0,2 +/- 0,1
Metyl acetat	0,1
Etyl acetat	0,3
Isopropylacetat	0,2
n-butyl acetat	0,3
Isobutyl acetat	0,4
Propylene glycolmetyleter acetat	0,2

Kloralkener	0,2 +/- 0,3
Triklöretylen	0,1
Tetrakloretylen	0,01
Allyl klorid	0,5

Bilaga 6 Användartest spolärvätskor

Den här bilagan ska fyllas i av ansökaren.

Intyget avser följande produkt/produktsystem:

Produktnamn	
Produktsystem	
Producent	

Användartestet ska uppfylla nedanstående krav:

1. Minst fem oberoende användare ska testa produkten under minst två månader under relevanta förhållanden.
2. Användaren ska ha erfarenhet av andra spolärvätskor på marknaden.
3. Produkten ska testas vid den dosering som står rekommenderad på förpackningens etikett.
4. Resultatet ska bedömas visuellt av användaren.
5. Minst 80 % av användarna ska bedöma produkten som tillräckligt effektiv eller mycket effektiv.
6. Användaren ska fylla i bilaga 9. Alla bilagor ska skickas in till Nordisk Miljömärkning.
7. Testrapport som beskriver användartestet inklusive sammanställning av resultatet ska skickas in till Nordisk Miljömärkning.

Vid ändringar i sammansättningen av produkten ska ett nytt intyg om uppfyllelse av kraven skickas in till Nordisk Miljömärkning.

Ort och datum	Företagsnamn/stämpel
Ansvarig person	Ansvarig persons underskrift
Telefon	E-post

Bilaga 7   Formulär till användartest spolarvätskor

Den här bilagan ska fyllas i av användaren.

Intyget avser följande produkt/produktsystem:

Produktnamn	
Produktsystem	
Producent	

Dosering under testet (g/liter brukslösning):

_____

Rekommenderad dosering som anges på etiketten/förpackningen (g/liter
brukslösning): _____

Testperiod (minst två månader): _____

Användarens erfarenhet av andra spolarvätskor på marknaden:

- Ingen erfarenhet
- Erfarenhet av 1–2 andra spolarvätskor
- Erfarenhet av 3 eller fler spolarvätskor

Helhetsbedömning av produkten:

- Ej effektiv
- Tillräckligt effektiv
- Mycket effektiv

Ort och datum	
Användares namn	Användares underskrift
Telefon	E-post

Bilaga 8   Intyg från producent av primärförpackning och förslutningar

Bilagan kommer att finnas på plats i den slutgiltiga versionen av kriterierna.

Bilaga 9   Funktionstest

Den här bilagan ska fyllas i av ansökaren.

Intyget avser följande produkt/produktsystem:

Produktnamn	
Produktsystem	
Producent	

Funktionstestet ska uppfylla nedanstående krav:

1. Metoden ska vara representativ för hur produkten används i verkligheten. Det betyder att smuts, tvättobjekt, vattentemperatur, använd mängd produkt, verkningstid, mekanisk bearbetning etc. ska motsvara de förhållanden som produkten är avsedd att användas under.
2. I testet ska produkten jämföras med rent vatten och en motsvarande produkt som redan finns på marknaden. Det är viktigt att produkter inom samma kategori jämförs med varandra så att inte exempelvis vattenbaserade produkter jämförs med lösningsmedelsbaserade produkter och avfettningsmedel jämförs med schampo.
3. Provtagningen ska utföras så att proven blir representativa. För krav till analyslaboratorier, se bilaga 4. Observera att dessa krav endast gäller för konsumentprodukter och inte produktserier till automatiska tvätthallar.
4. Resultatet ska bedömmas visuellt och/eller mätas med instrument.
5. Nordisk Miljömärkning ska godkänna testmetoden innan testet genomförs.
6. Testrapport som beskriver metoden inklusive foto eller annan dokumentation av resultatet ska skickas in till Nordisk Miljömärkning.

Testförhållanden	
Smutstyp	
Tvättobjekt (hjul, bildel, båtdel, tågdel etc.)	
Vattentemperatur	
Dosering av testprodukt (g/liter brukslösning)	
Rekommenderad dosering testprodukt (som anges på etiketten/förpackningen)	
Verkningstid (minuter)	
Mekanisk bearbetning (svamp, trasa etc.)	

Referensprodukt (namn på produkt och producent)	
Dosering av referensprodukt (g/liter brukslösning)	
Rekommenderad dosering referensprodukt (som anges på etiketten/förpackningen)	

Bedömning:

- Visuellt (foto)
- Mätning med instrument

Resultat:

- Mindre effektiv än referensprodukt
- Lika effektiv som referensprodukt
- Mer effektiv än referensprodukt

Vid ändringar i sammansättningen av produkten ska ett nytt intyg om uppfyllelse av kraven skickas in till Nordisk Miljömärkning.

Ort och datum	Företagsnamn/stämpel
Ansvarig person	Ansvarig persons underskrift
Telefon	E-post

Bilaga 10   Användartest

Den här bilagan ska fyllas i av ansökaren.

Intyget avser följande produkt/produktsystem:

Produktnamn
Produktsystem
Producent

Användartestet ska uppfylla nedanstående krav:

1. Minst fem professionella användare ska testa produkten/produktsystemet vid minst 10 tillfällen under relevanta förhållanden.
2. Produkten/produktsystemet ska testas vid den dosering som står rekommenderad på förpackningens etikett.
3. Minst 80 % av de professionella användarna ska bedöma produkten/produktsystemet som tillräckligt effektiv eller mycket effektiv.
4. De professionella användarna ska fylla i bilaga 13. Alla bilagor ska skickas in till Nordisk Miljömärkning.
5. Testrapport som beskriver användartestet inklusive sammanställning av resultatet ska skickas in till Nordisk Miljömärkning.

Vid ändringar i sammansättningen av produkten ska ett nytt intyg om uppfyllelse av kraven skickas in till Nordisk Miljömärkning.

Ort och datum	Företagsnamn/stämpel
Ansvarig person	Ansvarig persons underskrift
Telefon	E-post

Bilaga 11   Formulär till användartest

Den här bilagan ska fyllas i av den professionella användaren.

Intyget avser följande produkt/produktsystem:

Produktnamn	
Produktsystem	
Producent	

Dosering under testet (g/liter brukslösning):

_____

Rekommenderad dosering som anges på etiketten/förpackningen (g/liter brukslösning) för:

Maj – september: _____

Oktober – april: _____

Används produkten/produktsystemet i kombination med andra kemiska produkter?   Ja   Nej

Om ja, vilka? _____

Antal tillfällen som produkten har testats (minst 10): _____ gånger.

Typ av tvättanläggning: _____

Tvättobjekt: _____

Helhetsbedömning av produkten/produktsystemet:

Ej effektiv

Tillräckligt effektiv

Mycket effektiv

Ort och datum	Företagsnamn/stämpel
Ansvarig person	Ansvarig persons underskrift
Telefon	E-post